

Sri B. P. GANGADHAR.—I wish to know whether it is a fact that the Town Municipal Council, Tumkur, as also the District Food Council, have recommended the introduction of statutory rationing in Tumkur Town and the famine-affected areas of Tumkur District?

Sri B. D. JATTI.—Government is not contemplating to introduce statutory rationing anywhere in the State. The distribution of food grains depends upon the levy which we collect from the different Taluks.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಆಹಾರವಾದ ಮೈಲೊ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಹಂಚಿಲ್ಲ. ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮೈಲೊ ಎಷ್ಟು ಅರಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಮೈಲೊ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದನಂತರ, ತುಮಕೂರು ಆದಮೇಲೆ ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ಮೈಲೊ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ತಿಂಗಳು ಅರಾಟ್ ಮಾಡಿರುವ ಮೈಲೊ ಕಡಮೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಬೋವಿ.—ಹಳ್ಳಿಕಡೆ ಲೇವಿ ವಸೂಲ್ಯಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟನಿಟ್ಟಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಗ್ಗಾದರೆ ಅಲ್ಪಯು ಜನಗಳು ಊಟ ಮಾಡಬೇಕೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳಿಗೂ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಎಲ್ಲ ಆಹಾರ ಕಡಮೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಲೇವಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪ ಗೌಡ.—ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಇರುವ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ನಿರ್ಬಂಧಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ಡೀಲರ್ ನಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ಡೀಲರ್ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಸಾಗಿಸುವಾಗ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾವುದೂ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಲ್ಲ.

Protest of the International Society for the Protection of Animals

246. **Sri P. F. D'MELLOW** (Nominated).—

Will the Minister for Revenue and Forests be pleased to state :—

(a) whether the attention of Government has been drawn to the protest of the International Society for the Protection of Animals, London, regarding the manner in which the Mysore Khedda during January was reported to have been carried out;

(b) the steps they have taken to enquire into the allegation contained in this report;

(c) whether they have received any similar reports or protests from individuals or Animal Welfare Societies in the State;

(d) if so, the names of such persons or agencies and the nature of their complaints?

A.—Sri B. RACHAIAH (Minister for Revenue and Forests).—

- (a) Not specifically.
- (b) Does not arise.
- (c) No.
- (d) Does not arise.

Sri P. F. D'MELLOW.—May I be informed whether a letter appeared in the "Deccan Herald" of 31st January 1968 over the signature of the Chief Administrator of the International Society where a very specific protest has been made concerning the Khedda operations in January?

† Sri B. RACHAIAH.—Yes, Sir. A letter from One Mr. Scott, Chief Administrator, International Society for the Protection of Animals, has appeared in the "Deccan Herald" of 31st January 1968.

Sri P. F. D'MELLOW.—In view of the fact that Government have, in a pamphlet issued in connection with the Indian International Trade Industrial Fair, made a statement that Khedda operations in Mysore are the most humane khedda operations, why the Department of Publicity could not have counteracted this false impression concerning the inhumane methods?

Sri B. RACHAIAH.—There was no protest earlier to the conduct of Khedda operations. It is only on the alleged report of the Press about the way in which the Khedda operations took place, this gentleman has written a Press note in the "Deccan Herald". This is probable. We do not know what has appeared in the International Press about the way in which the Mysore Khedda was conducted.

Sri P. F. D'MELLOW.—May I ask Government to view this rather seriously and ask the Department of Publicity and Information to kindly counter-act this wrong impression created abroad because this has appeared in foreign papers also?

Sri B. RACHAIAH.—Yes, Sir, we have made more than once. Khedda was not conducted only for the sake of international tourists. We require elephants for the use of the department. They are our cranes and we use them for various other purposes. Therefore, it is not only for pleasing the international tourists that Khedda was conducted but for other development work also we require these animals. Secondly, khedda which was conducted was not of the method which has been used in other countries by using tranquillisers. It is only by driving the elephants to the river by beating drums and shouting and very little force is used to drive these animals. After all, even in the case of our children the teacher and parents will use a little force to discipline them but it does not mean that they are cruel to the children.

Sri DIGAMBARA RAO B. KALMANKAR.—Whether any hon'ble member of this House received injuries during the khedda operations and if so, what are the reasons and what steps Government has taken in this regard?

Sri B. RACHAIAH.—At the time of driving the animals it was unfortunate that one hon'ble member received some injury and he was given treatment. Fortunately, he is with us to-day.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Is it not a fact that many elephants have been injured on account of reckless way in which they were treated in the process of being tamed and is it not a fact that some of them have become unusable even for the ordinary purposes?

Sri B. RACHAIAH.—No such cases have arisen till now.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಈ ಖೆಡ್ಡಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಹಳ ಹಳೆಯದೋ ಅಥವಾ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ? ತಜ್ಞರನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಯಾವ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ನಾವು ಇತರ ಕಡೆ ಇರುವ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಾಣ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿಷದ ಪದಾರ್ಥ ಹಾಕಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ನಾವು ಖೆಡ್ಡಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಸ್ಸಾಂನಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹಿಡಿದಿರುವ ಆನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿರುವುದರ ಬಿಟ್ಟರೆ ವೇನು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಘನತರವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಖೆಡ್ಡಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಆಗಿರುವ ರಾಭ ಅಥವಾ ನಷ್ಟ ಎಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಕೆಡ್ಡಾಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 7 ಲಕ್ಷ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಚೀಫ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಟರ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆನೆಗಳನ್ನು ಮಾರಿರುವುದು ಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ಸೇರಿ 6 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಬಂದಿದೆ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರಾಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಸಾಹಸ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಆನೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಅಂತ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದು ನಿಜವೇ? (ನಗು)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ತುಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಹೆಸರಿಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. (ನಗು).

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಒಂದು ಲಕ್ಷ 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರಾಭದಲ್ಲಿ ಈಗ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಆನೆಗಳ ಕಿಮ್ಮತ್ತೂ ಸೇರಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಟಿಕಟ್ಟು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದಲೇ ಆ ಹಣ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಆನೆಗಳ ಕಿಮ್ಮತ್ತೂ ಸೇರಿದೆ. 31 ಆನೆಗಳನ್ನು ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನು 31 ಆನೆಗಳನ್ನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಡೆಬ್ಬಿ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದಿಗೆ ಕೆಲವು ಆನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆನೆಗೆ 16 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಕೇಳಿದರು. 20 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಡದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಖೆಡ್ಡಾಗಳು ಆಗಿವೆ, ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಯಾವ ಆನೆಗಾದರೂ ಹೆಸರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅಥವಾ ಹೊಸದಾಗಿ ತುರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಹಿಂದೆ 1961ರಲ್ಲಿ ಖೆಡ್ಡಾ ಆದಾಗ 'ರಾಜೇಂದ್ರ' ಅಂತ ಒಂದು ಆನೆಗೆ ಹೆಸರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್‌ದವರ ಹೆಸರು, ಅದು ಮುಂದಿನ ಪಟ್ಟದ ಆನೆ ಅಂತ, ಅದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿರಬಹುದು.